

Resultaten Agro-Nutri Monitor 2025

Frank Bunte

De Agro-Nutri Monitor brengt de meerkosten en meeropbrengsten van duurzame voedselproducten in kaart van de landbouw tot de supermarkt. De monitor analyseert financiële gegevens van bedrijven in de land- en tuinbouw, de groothandel, de industrie en supermarkten. Daarnaast geeft de monitor aan wat de mening van boeren en tuinders is over de prijzen en kosten van duurzame producten. De monitor wordt uitgevoerd in opdracht van de Autoriteit Consument en Markt en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

De monitor is uitgevoerd voor de versproducten tafelaardappels, appels, tomaten, sperziebonen, melk en varkensvlees. Op consumentenniveau is ook gekeken naar de producten appelsap, verwerkte sperziebonen, consumptiemelk en kaas. Duurzaamheid wordt gemeten aan de hand van duurzaamheidskeurmerken. De monitor maakt een onderscheid tussen biologische producten, producten met een niet-biologisch duurzaamheidskeurmerk en producten zonder duurzaamheidskeurmerk.

Resultaten monitor

De winstmarge op biologische producten was in de periode 2021-2023 lager dan de winstmarge op producten zonder duurzaamheidskeurmerken en op producten met een ander duurzaamheidskeurmerk. De consumentenvraag naar biologische producten is in de periode na de coronacrisis minder hard gestegen dan in de coronajaren.

Volgens de onderzochte boekhoudgegevens is de winst op tafelaardappels, melk en vleesvarkens met een niet-biologisch duurzaamheidskeurmerk gemiddeld hoger dan de winst op producten zonder duurzaamheidskeurmerk. De meerprijs weegt gemiddeld op tegen de meerkosten. Er zijn wel verschillen in winstgevendheid tussen boeren, namelijk:

- Van de melkveehouders *met* een niet-biologisch duurzaamheidskeurmerk maakte 39% verlies in 2021-2023 en 61% winst. Van de melkveehouders *zonder* een niet-biologisch duurzaamheidskeurmerk maakte 32% verlies in 2021-2023 en 68% winst.
- Onder On the way to PlanetProof-producenten van tafelaardappels maakte 15% van de bedrijven verlies in 2021-2023 en onder producenten zonder duurzaamheidskeurmerk 28%.
- Onder Beter Leven 1 ster-vleesvarkenshouders maakte 43% van de bedrijven verlies in 2021-2023 en onder producenten zonder duurzaamheidskeurmerk 65%.

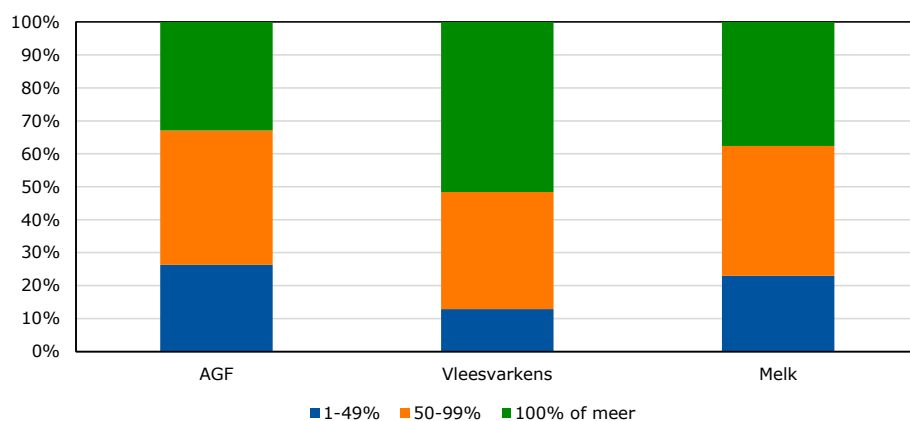
Onder biologische producenten van tafelaardappels, melk en varkensvlees maakte 65% van de bedrijven verlies.

Grote en middelgrote producenten van melk, aardappels en vleesvarkens maken meer winst per kilo product dan kleine boeren, behalve in de productie van appels. Daar maken juist kleine bedrijven meer winst. Het schaalvoordeel voor melk, aardappels en vleesvarkens wordt verklaard door het berekende loon voor de bedrijfseigenaar, de boer zelf. Ook de kosten van veevoer spelen een rol. Bij appels zijn de kosten op grote bedrijven groter vanwege de inhuur van werknemers.

Resultaten vragenlijst

De vragenlijst voor de monitor van 2025 is ingevuld door ruim 1.100 boeren en tuinders.

- Producenten van tafelaardappels, groente en fruit zijn van mening dat voor On the to PlanetProof-producten in 2024 geen meerprijs betaald werd ten opzichte van producten zonder keurmerk. Dit gebeurt overigens wel sinds april 2025.
- Van de producenten met een duurzaamheidskeurmerk was 38% van alle respondenten van mening dat de meerkosten volledig gedekt werden en 62% dat deze niet volledig gedekt werden (figuur 1). Onder AGF-producenten vond een derde dat de meerkosten volledig gedekt werden, terwijl dit bij vleesvarkensproducenten de helft was.
- De administratie en de kosten voor certificering worden als belemmering ervaren. De eisen zijn volgens sommige boeren en tuinders hoog of onduidelijk en de benodigde investeringen kunnen groot zijn. In de melkveehouderij zijn wachtlijsten en toegang tot grond ook een probleem.
- Producenten van aardappels, groente en fruit ervaren het schrappen van gewasbeschermingsmiddelen als een risico. Agrarische producenten zijn ook bang dat de eisen van keurmerken in de toekomst toenemen en dat de meerprijzen onder druk komen te staan.

Figuur 1 Mate waarin de meerprijs van een keurmerk de meerkosten dekt
Bron: Geelen Consultancy.

Aanbevelingen

De ACM heeft de volgende aanbevelingen gedaan:

- Verklein het prijsverschil tussen gangbare en duurzamere producten.
- Breng het aantal duurzaamheidskeurmerken terug tot een beperkt aantal duidelijk herkenbare keurmerken voor consumenten.
- Spoor de sectoren aan om nationale keurmerken in het buitenland te benchmarken en positioneren ten opzichte van buitenlandse keurmerken.

De monitor kan [hier](#) gevonden worden.

Referentie

Bunte, F., Oosterkamp, E., Berkhout, P., Beldman, A., Benus, M., Bregman, C., Jukema, G., Pessers, R., Roskam, J., Smit, B., Splinter, G., Dolman, M., Herceglic, N., Jager, J., Logatcheva, K. en Wang, S. (2025). *Agro-Nutri Monitor 2025 - Achtergrondrapport: monitor prijsvorming voedingsmiddelen*. (Wageningen Social & Economic Research rapport; No. 2025-101-2). Wageningen Social & Economic Research. <https://doi.org/10.18174/695941>

Meer informatie

Frank Bunte
T +31 (0)70 335 83 30
E frank.bunte@wur.nl
www.wur.nl/social-and-economic-research

2025-172